

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 9. Petrus Spinosa à Barbaris trucidatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

utcumque extricans, animæ remedium per Baptismum rependo, petitum venit & obtinuit.

D I A C U S Boroa Provincialis, in inspectione Paranz, Urvaicæ, & Tapensis Provinciaz, præter benè magnum infantium numerum, octingentos ferè adultos suâ manu primo Sacramento initiavit. Nam Socii in singulis oppidis, si quos haberent Catechesi informatos, lubenti volentique in aliquod onerosæ dignitatis solatium baptizandos offerebant. E Tapensi Provinciâ per Japeivense Urvaicæ ultimam oppidum iter circumflectens, ad portum Boni aëris navigavit, unde Franciscum Diastanium, quadriennali procuratione apud Senatores Regios pro Indorum defensione ante occupatum, ad Tapensem Provinciam amandavit, in Jesu-Mariano oppidò contra Mamalucos invigilaturum; nam tumor increbuerat, non ex vano sumptus, eos in Neophytos nostros Tapenses arma mōsiri. Petrus Romeus, rerum gestarum ab Sociis suæ curæ subditis seriem scribens, tredecim millia & octingenta in numerum filiorum Dei, hoc, de quo scribimus anno, per Baptismum fuisse relata asserit. Qui numerus ferè nullus erat, si conferretur cum Catechumenis aut Ethnicis ad mare vergentibus, infinitam materiem præbituris, si copia Sociorum suffecisset: sed Socii magnâ ex parte singuli in singulis oppidis præsentibus laboribus vix, aut ne vix quidem, pares erant: nedum ad longinquiora extendi poterant. Nam in his rerum initiis, singulis incumbere areas domorum novis incolis assignare, templum & privatas ædes pro se exstruere, leges politicas stabilire, per se vel per alios ad oppida Ethnicos invitare, venientes excipere, grafsante peste per latibula sparfos ægros inquirere, in oppido victitantibus omni officiorum genere adesse, Catechesim facere, Sacramenta ministrare, dolentes solari, Ariolorum technas evolvere, infirmorum corporibus mederi, venam secare, pharmaca miscere, ulcera tractare, agrum exercere, hortulum componere: quibus si addas Sacerdotale pensum, vix spatium sumendi cibi carpensive somni suppetebat. His accedebat ciborum insolentia, panis, vini, & rerum pænè omnium inopia, gentis novæ fastidiosi mores, atque intolerabilis pænè solitudo; nam cum barbarissimis hominibus conversari, tormentum potius quam solatium est. Et quia centum & quinquaginta leucis urbes Hispanorum, ubi necessariæ res ad vestitum emebantur, distabant, infinitis prope incommodis Apostolici viri implicabantur, quo in opere unus hoc anno morte cruenta sublati est.

D U O Guaitaniæ oppida post transmigrationem maximè laborabant vestimentorum penuriâ, idè quod campi & sylvæ Paranz adjacentes gossipio alendo non satis idonei essent, vapore fluviali ante maturitatem florem corrumpente. Cui malo mederi volens Antonius Ruifus, centum & quinquaginta leucarum itinere ad Sanctæ Fidei urbem Petrum Spinofam cum selecto Neophytorum manipulo miserat, ovium greges per immensam solitudinem advecturum; & jam pænè medium iter confecerat, cum res accidit luctuosa. Paucis ante diebus aliquot Hispani viatores Guapalachibus vagabundis Barbaris damnum intulerant, qui in vindictam intenti, simul ac ex campis non procul ab Paranz littore fumum, viatorum vestigium, conspexere, rati Hispanos esse, in tempestâ nocte ad eum locum, ubi cum suis Petrus Spinofa sub dio, ut fit, pernoctabat, summo silentio veniunt, & primo statim impetu quinque Neophytos ejus comites jugulant. Secundus impetus fuit in ipsum Spinofam, tumultu expergefatum, petentemque, quid rerum ageretur: cujus vocem ut audire Barbari, opinantes eum unum ex Hispanis esse, quos neci destinaverant, magno tumultu nudavere, nudatumque verberibus affecere, donec putarent expirasse. Sed is post tot verbera utcumque sibi redditus, suaviter invocans JESUM & MARIAM, provocavit iteratum paricidarum furorem, tumultuose vociferantium, frustra ab JESU & MARTIA eum auxilium petere: inter quas impietatis voces penitus oppresserunt. Brachio ejus avulso, reliquum cadaver tygribus escam futurum hinc inde distraxere. Ut illuxit, & Sacerdotem abs se occisum perspexere, ferunt pœnituisse facti; nam ad necem solummodò querere

CAPUT VIII.

De reliquis Missionariorum rebus.

Provincialis octingentos baptizat.

Summa baptizatorum.

Sociorum multiplices labores.

CAPUT IX.

Petrus Spinofa à Barbaris trucidatur.

Quinque ejus comites interficiuntur.

dicebantur Hispanos illos, qui pridie eo loci pernoctarant. Non deest, qui asserat, ab parricidis non ignoratum, antequam necem patrarent, eum fuisse Sacerdotem. Dilapsis prædonibus, avulsi brachii manus, digitis in formam Crucis decussatis, inventa fertur.

CAPUT
X.
Petri Spino-
sæ vita.

Prædictio.

Spinosæ Ma-
tris pietas.

Frater.

Labores.

Afflictandi
corporis su-
dium.

Virginitas.

SUNT, qui nostrum Spinosam Martyrem appellant, eâ ratione adducti, quòd Siccarii Ethnici & Apostatae, implorantem JESU & MARIÆ nomina ludibrio habentes, parricidium perfecissent. Scio in Madritensi Collegio inter Societatis Martyres aliquando fuisse depictum, sed longè securiori viâ in compendio Societatis Martyrum incessit Alegambe, dubitans an Fidei causâ mortem obierit; sed corrigendus in volumine mortuorum illustrium, dum ejus mortem ad annum hujus sæculi trigessimum-septimum refert. Quidquid sit de causa mortis, germanus ejus frater, nostræ Societatis Sacerdos, olim eum ab Barbaris trucidandum prædixit: qui in Peruvia degens exquisitis litteris parentes suos monuit, ne ullam curam omitterent in educando fraterculo suo, futurum enim, ut Societate inita, se in Indiam sequeretur, & ab Barbaris trucidaretur. Fidem adstruxit prædictioni eventus. Quin & Spinosæ noster, jam Societatis scholasticus, in Æde sacra ferventer Deo se comendans, visus sibi est à Barbaro in terram prosterni, raptari, cædi, atque ad se ut rediit, humi jacere se comperit; ita lassato affectoque corpore, ac si reverà verbera excepisset. Hoc Cordubæ in Hispaniâ contigisse tradit Alegambe. Mater ejus, electissima matrona, sic eum adhuc parvè infantem alloquuta fertur. *O fili, te prius videam mortuum, quam lethali culpa sedatum: vide, ô fili, ne aliquando pudoris florem turpitudine commacules. Si matrem tuam amantissimam ingenti gaudio afficere vis, promitte ex nunc nunquam te castitatem violaturum.* Hæc cum profusis lacrymis mater pronunciaisset, ita commota sunt pueruli viscera, ut coram ea sanctè promitteret, perpetuam se castitatem servaturum. Hæc mater quatuor filios habuit, Societati nostræ omnes mancipatos, quorum unus Augustinus nomine, ab Nierembergio inter illustres Societatis Heroës amplissimè celebratur. Præclari verò quaternionis facta, Apostolicis digna operariis, eleganti carmine ab laureato poëta Alfonso Bonilla decantata, non parvam claritudinem accepere. Noster Petrus posito Religionis tyrocinio, Cordubæ in Bætica operam litteris dedit. Hispali Sacerdotio initiatus, in Paraquariam navigavit. Cordubæ Tucumanorum perfectò studiorum & cæterarum probationum curriculo, in Guairaniam missus, post exultos Niuseatinguenses Barbaros, ferocissimam Taiabæ antropophagorum gentem ad oppidum & mansuetudinem Christianam mirabili tolerantia reduxit. Nullum subterfugebat laborem aut periculum, ubi de Indorum salute agebatur. In transmigratione Guairaniae miserimæ genti levamenta quærens, in solitudine morbo oppressus animam exhalasset, nî Ruisus accurrens, sectâ ejus venâ, respirandi meatus referasset. Ad Urvaicam naufragium passus, sub aqua periculosissimè submersus fuit, adeò nullâ impatientis animi significatione, ut etiam suam sortem risu elevaret. In Guairania Simoni Maçetæ de vita periclitanti ob Mamalucorum furorem succursurus, per viam scabrosam incedens, parvè sibi cervicem fregit. Immodicus erat in corpore afflictando. Quodam in Collegio ab Rectore impetrârat, ut alienâ manu flagello exciperetur. In Taiabæ oppido ex trabe se nudum suspendebat: quo in statu ab lacertoso Neophyto scuticâ verberari se curabat, quòd diu quotidie præstitit, donec ab Superiore, rei conscio, prohiberetur. Ibidem nihil edulii ad pulmentum, ex tritico turcico sine sale confectum, adhibebat. Nunquam auditus est de conditu ciborum conqueri; oblati cum gratiarum actione parvè vesceretur. Vilissimo contentus viatico magna & difficillima itinera pro animarum salute confecit. Nunquam otiosus, semper operosus erat. Si quid otii nancisceretur, ad fovendam animi demissionem paupertatemque, suis aut Sociorum suendis interpolandisve vestibus insumebat. Virginitatem totâ vitâ conservatam solebat ipse, post Deum, ad suæ parentis curam referre. Venerabile Sacramentum præcipuo cultu venerabatur. Affectum verò erga MARIAM Virginem per hoc maximè ostendit, quòd dum in Hispania ageret, & de Immaculatæ Dei Matris Conceptionis

honore